

Bijten

Bijten is een gevoelig thema, maar het hoort bij de ontwikkelingsfases van een peuter. Als de algemene ontwikkeling van een kind normaal evolueert, moet men zich geen zorgen maken over het bijtgedrag.

Een peuter maakt zich kwaad:

- omdat hij net zijn eigen willetje ontdekt heeft en toch zijn speelgoed moet delen,
- omdat hij een paar woordjes kan zeggen, maar hij niet verstaan wordt,
- omdat hij alles zelf wil kunnen, maar daar nog niet altijd in slaagt,
- ...

Een peuter weet nog niet hoe hij die boosheid kan uiten. Hij zoekt in het bijten vaak een manier om duidelijk te maken dat hij boos, verdrietig, teleurgesteld, ... is. Hij kan zich immers op weinig manieren uitdrukken, terwijl hij het wel nodig heeft om zijn gevoelens te uiten nu er veel nieuwe dingen op hem afkomen. Een kind dat verbaal sterk is, zal vaak minder bijten, juist omdat het al beter kan zeggen wat er aan de hand is.

Aanpak

Een peuter zal beetje bij beetje leren om controle over het bijten te krijgen. Hij zal moeten leren dat bijten niet kan, maar dat er niets mis is met zijn gevoelens. Volwassenen zullen hem daarbij moeten helpen.

Samen zoeken naar mogelijke oorzaken

Een eerste stap is: zoeken naar mogelijke oorzaken, naar omstandigheden waarin het bijten zich vaak voordoet.

- Is dit als het kind moe is?
- Gebeurt het in vrije spelsituaties?
- Wie bijt wie?
- Is het een manier van contact zoeken?
- Heeft het kind frustraties (is er bv. iemand die alsmat zijn speelgoed wegneemt)?

Moelijke situaties voorkomen

- Vermijd bv. voor een bepaalde periode dat 2 kinderen waarvan een kind altijd het ander kind bijt alleen samen zijn.
- Zorg dat vrije spelmomenten gestructureerd verlopen voor een kind dat het daar lastig mee heeft.

Dit is misschien geen permanente oplossing, maar het kind krijgt zo wel de ruimte en de kans om een ander gedrag aan te leren.

Natuurlijk zal een kind op termijn met andere kinderen moeten leren spelen, maar misschien is dat op dit moment nog te hoog gegrepen en is het beter om voorlopig dat ene moeilijke contact te vermijden.

Alternatieven aanreiken

Je zal een kind alternatieven moeten aanleren:

- het kind in een kussen laten bijten als het woede voelt opkomen,
- het bij een volwassene hulp laten vragen als iemand zijn speelgoed afpakt
- het kind leren ruilen,
- het kind eens hard laten roepen als het boos is,
- het kind laten wenen zonder dat men het een flauw kind vindt,

Straffen

Als het aanreiken van alternatieven niet voldoende is, zal het kind ook gestraft moeten worden als het bijt:

- Geef een duidelijke en korte straf die in verhouding staat met het foute gedrag. Een kind een hele namiddag niet laten meespelen omdat het een ander kind gebeten heeft, is voorbijgaan aan zijn ontwikkelingsfase.
- Erken het kind in zijn gevoel, maar keur zijn gedrag af.
- Straf niet zonder een gedragsalternatief aan te reiken.
- Soms denkt men dat zelf terugbijten de beste én de snelste resultaten oplevert, maar zeggen dat bijten niet mag en het zelf doen, is een erg dubbele boodschap naar het kind toe!

In de opvang

Bijten kan soms voorkomen in de opvang. Het is niet altijd eenvoudig om dit te voorkomen.

Tips voor begeleiders

- De nodige structuur en duidelijkheid geeft een kind een gevoel van veiligheid en rust: een vast dagschema, een overzichtelijke inrichting, vaste momenten, duidelijke regels, informatie over wat er gaat gebeuren.
- Door te verwoorden wat er gebeurt, beseft een kind soms dat het zich anders moeten gedragen. Een kind heeft niet altijd zicht op zichzelf, de groep en de gevolgen van zijn gedrag.
- Soms komt ongewenst gedrag voort uit verveling en nietsdoen. Geef tijdig spelimpulsen die de kinderen uitdagen.

Goed overleg met de ouders

- Leg uit waarom bijtgedrag bij sommige kinderen voorvalt: het hoort bij de ontwikkeling en een kind moet leren dat dit niet mag.
- zowel nuttig voor de ouders van het kind dat bijt als voor de ouders van het kind dat gebeten is

Voor een kind dat bijt:

- Een gezamenlijke aanpak thuis en in de opvang helpt.
- Bekijk samen wat haalbaar en wenselijk is voor het kind.

Voor een kind dat gebeten werd:

- Toelichten hoe het is voorgevallen, waar en wanneer.
- Verduidelijken welke stappen je onderneemt om het bijtgedrag te voorkomen.

Indien u meer informatie wenst: zie onderstaande link

<http://kokumu3.tripod.com/id26.html>